Πρακτικό 1

Στο πλαίσιο αντιμετώπισης της πανδημικής κρίσης ψηφίζεται από την Βουλή, ο ν. 4893/2021, σύμφωνα με το άρθρο 2 τα οποία «με απόφαση του Υπουργού Υγείας ρυθμίζονται ζητήματα επιβολής κυρώσεων σε παραβάτες μέτρων υγειονομικής προστασίας». Εν συνεχεία εκδίδεται την 1η Δεκεμβρίου 2021 (ΥΑ) ΚΠ, σύμφωνα με το άρθρο 4 της οποίας: «1 κατά παρέκκλιση κάθε άλλης ισχύουσας διάταξης ορίζεται ότι αν διαπιστωθεί παράβαση των ειδικών μέτρων υγειονομικής προστασίας και ισχύουν στο πλαίσιο αντιμετώπισης της πανδημίας Covid-19 σε κατάστημα υγειονομικού ενδιαφέροντος, επιβάλλεται ως κύρωση αναστολή της ισχύος της άδειας λειτουργίας του καταστήματος για χρονικό διάστημα 5 ημερών 2. Μετά την παρόδο του εν λόγω χρονικού διαστήματος, ο δικαιούχος της άδειας δικαιούται να κατάθεσει αίτηση επανέναρξης της λειτουργίας του καταστήματος στην αρχή που ανέστειλε την ισχύ της άδειας, η οποία αποχρεούται να εγκρίνει το αίτημα εντός δύο ημερών από την ημερομηνία υποβολής του αιτήματος». Σε έλεγχο που πραγματοποιήθηκε την 5η Ιανουαρίου 2022 στο εστιατόριο του κυνεταντίνου Ταβερνάκη, το οποίο βρίσκεται στο κέντρο του Πειραιά, διαπιστώθηκε παράβαση των μέτρων υγειονομικής προστασίας και εκδόθηκε πράξη αναστολής της άδειας λειτουργίας του καταστήματος από τον Δήμο Πειραιώς. Την 11 Ιανουαρίου ο ΚΤ υπέβαλε αίτηση επανέναρξης της λειτουργίας του καταστήματος του στον Δήμο Πειραιώς. Την 18 Ιανουαρίου και επειδή δεν έλαβε καμιά απάντηση από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Δήμου, ο ΚΤ αποφασίζει να επιδιώξει δικαστικώς την προστασία του, προκειμένου να επιτύχει την επανέναρξη λειτουργίας του καταστήματος του.

1. Ποιο ενδικό βοήθημα δύναται να ασκήσει?
2. Τι θα αποφασίσει το δικαστήριο?

Απαντήσεις

1. Αρχικά, πρέπει να διαπιστώσουμε αν έχουμε διαφορά. Διαφορά καλούμε την διαταράξη μιας νομικής κατάστασης, που δημιουργεί ανάγκη για προφυγή σε δικαστήριο, το οποίο επιλύοντας την διαταράξη θα επιφέρει νομι-

μάτια. Παρατηρήσαμε λοιπόν, ότι όταν προκύπτει πρακτική εκκρεμή διαφορά καλή, η παραίτηση του Δήμου Πειραιά να απαντήσει στην αίτηση του ΚΤ, προκάλεσε την προσφυγή διαταραχή και καθότι επιτάσσεται την προσφυγή στην διαιτησία.

Θα πρέπει να διερευνήσουμε, αν κάποια συνταγματική διαταξη αναφέρει την συγκεκριμένη διαφορά και προβλέπει τον τρόπο επίλυσης της καθώς και το δικαστήριο, στο οποίο θα πρέπει να γίνει η προσφυγή. Ηλεκτρονικά το Σύνταγμα και εβδικότερα τα άρθρα 93-100 παραμέρασε πως δεν υπάρχει καποια διαταξη για να αναφέρεται στον τρόπο επίλυσης της συγκεκριμένης διαφοράς

Στην συνέχεια, θα πρέπει να εξετάσουμε αν η συγκεκριμένη διαφορά είναι ιδιωτικά ή διοικητική. Ιδιωτική θεωρείται επίλυση η διαφορά που υπάγεται στις 104, 105 ΕισΝΑΚ μας και το δημόσιο εκπροσωπείται κατα τις διατάξεις του ΑΚ Αντίθετως, διοικητική είναι η διαφορά (διαταραχή ενώπιον όχθης) μεταξύ πολίτη και κράτους, η οποία προκύπτει από πράξη (νόμιμη ή νομική) ή παράλειψη του κράτους να φέρει εμπρός. Η δικαστική επίλυση των διοικητικών διαφορών υπάγεται στα διοικητικά δικαστήρια. (94§1Σ) Η διοικητική διαφορά χαρακτηρίζεται από 4 κριτήρια "διοικητικότητας". Αυτά είναι τα εξής. 1. Η πράξη ή παράλειψη προέρχεται από το κράτος, ΟΤΑ ή άλλα ΝΠΔΔ (οργανικό κριτήριο). 2. Η πράξη υπάγεται σε έναν δημόσιο σκοπό που εντάσσεται στο πλαίσιο δικαίου εμπίπτοντας. Δημόσιος σκοπός είναι αυτός που μπορεί να εκπληρωθεί μόνο από το κράτος (λειτουργικό κριτήριο) 3. Θα πρέπει να υπάρχει άνιση δημόσιος εξουσία και η ενώπιον όχθη να διέπεται από το δημόσιο δίκαιο (ουσιαστικό κριτήριο) 4. Θα πρέπει η διαφορά να είναι διοικητική και όχι ιδιωτική (τυπικό κριτήριο). Παρατηρήσαμε ότι στο πρακτικό μας η παραίτηση του Δήμου Πειραιώς διαπλέκεται από αυτά τα 4 κριτήρια διοικητικότητας. Συνεπώς είναι διοικητική και αρμόδια βάση του Συντάγματος είναι τα τακτικά διοικητικά δικαστήρια και το Σ.τ.ε

Έχοντας φτάσει έως εδώ νομίζω να διαπιστώσουμε πως η διαφορά είναι διοικητική, καλούμαστε να εξετάσουμε αν η συγκεκριμένη διαφορά είναι αυξίας ή αμφισβητούμενη διαφορά αυξίας είναι μια διαφορά όταν αναφέρεται σε κανόνα νόμου ως διαφορά αυξίας ή όπου για την επίλυση της επιλαμβάνονται τα τακτικά διοικητικά δικαστήρια. Αντιθέτως, αμφισβητούμενη είναι μια διαφορά όταν αναφέρεται σε κανόνα νόμο για την επίλυση της επιλαμβάνεται το ΣτΕ. Αμφισβητούμενη θεωρείται επίσης και η διοικητική διαφορά που δεν προσκρούει σε κανόνα νόμο. Στο συγκεκριμένο πρακτικό παρατηρούμε ότι η συγκεκριμένη διαφορά προέκυψε από τον Ν. 4606/1983 και ειδικότερα το άρθρο 1 §3 που πως οι Αρχ προέκυψε για διαφορά αυξίας.

Σύμφωνα με το άρθρο 63§1 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, με την επιφύλαξη όσων ορίζονται σε ειδικές διατάξεις του κώδικα, οι εκτελεστές ατομικές διοικητικές πράξεις ή παραλείψεις, από τις οποίες δημιουργούνται κατά νόμο διοικητικές διαφορές αυξίας, υπόκεινται σε προσφυγή. Άπαξ εφόσον, με την §2εδ.β μέσα ίδιας άσκησης, παρόλεπ υπάρχει όταν η διοικητική αρχή, αν και υποχρεούται κατά νόμο δεν εκδίδει εκτελεστή ατομική διοικητική πράξη για να ρυθμίσει ορισμένη ενώπιον έχει. Έτσι λοιπόν όταν προκύπτει μια διαφορά αυξίας που οφείλεται σε εκτελεστή ατομική διοικητική πράξη ή παράλειψη ενός οργάνου, μπορεί να ασκηθεί προσφυγή. Επίσης, παρόλεπ υπάρχει όταν η διοικητική αρχή παραλείπει να απαντήσει εντός αυτής του διοικητικού και δεν εκδίδει την εκτελεστή ατομική διοικητική πράξη, η οποία είναι απαραίτητη για να φυθμιστεί μια συγκεκριμένη ενώπιον έχει.

Εν προκειμένω, έχει εκδοθεί πράξη αναστολής της αίτησης λόγω του καταβιβασμού του ΚΤ, το οποίο βρίσκεται στον Πειραιά εξαιτίας παράβασης των μέτρων υγειονομικής προστασίας. Η πράξη αναστολής της λειτουργίας του καταβιβασμού επιβλήθηκε την 3η Ιανουαρίου και έγινε με το άρθρο 4 της ΥΑ, η αναστολή ισχύος της αίτησης λειτουργίας επιβάλλεται για χρονικό διάστημα

5 ημερών. Αφενός, ο ΚΤ στις 11 Ιανουαρίου υπέβαλε την αίτηση επανέναρξης της λειτουργίας του καταστήματος, αφετέρου δεν έλαβε καμία απάντηση στις 18 Ιανουαρίου, άρκετες μέρες μετά (το διάστημα είναι μεγαλύτερο των 5 ημερών). Η συμπεριφορά των αρμόδιων υπηρεσιών του Δήμου, συνιστά παραλείψη κατά την ευνοια του άρθρου 63§2 εδ. β' του ΚΔΔ.

Ος εκ τούτου, ο ΚΤ μπορεί να ασκήσει προσφυγή κατά των αρμόδιων υπηρεσιών του Δήμου Πειραιώς εξαιτίας της παραλείψης που τον αφορά ατομικά και συγκεκριμένα. Ακόμα, η αρμόδια υπηρεσία η των υποκρεινομένη να απαντήσει στο αίτημα του ΚΤ μέσα σε διάστημα 2 ημερών από την ημερομηνία υποβολής του αιτήματος, πράγμα όμως το οποίο και δεν έκανε. Η προσεσμία που τάσσει η ΥΑ παρήλθε απρακτή, αφού δεν υπήρξε απάντηση στο αίτημα του ΚΤ.

2. Σύμφωνα, με το άρθρο 68§2 περίπτ. α' αίτημα της προσφυγής μπορεί να είναι η ολική ή μερική ακύρωση της προσβαλλόμενης πράξης ή παραλείψης. Στην προκείμενη περίπτωση, το αίτημα της προσφυγής του ΚΤ θα περιλαμβάνει την ακύρωση της παραλείψης της αρμόδιας υπηρεσίας του Δήμου, να απαντήσει στο αίτημα του. Επομένως, το δικαστήριο μπορεί να ακυρώσει την παραλείψη.

Πρακτικό 2

Ενόψει των επιτυχιών που σημειώνει Έλληνας αθλητής στο αμερικά νικό πρωτάθλημα καλαθοσφαίρισης (NBA) και προκειμένου να κατασταθεί δυνατός ο συνδυασμός αθλητικών δραστηριοτήτων με τις εγκύκλιες σπουδές κατά το πρότυπο του ενοτήματος εκπαίδευσης στις Η.Π.Α (private sport high schools), υπογράφεται διεθνής συμβάση συνεργασίας μεταξύ Ελλάδος και Η.Π.Α, κατόπιν σχετικής πρωτοβουλίας των Υπουργών παιδείας των δύο χώρων. Την 5η Μαρτίου 2022 η διεθνής συμβάση κυρώνεται από την Βουλή ο ν. 4902/2022 (Α' 173), κατά το άρθρο 1 του οποίου: «Επιτρέπεται η ίδρυση ολοήμερων ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων (Γυμνασίων - Λυκείων) με εμφάση στην αθλητική εκπαίδευση (« ιδιωτικά αθλητικά σχολεία ») 2. Οι όροι και προϋποθέσεις χορήγησης άδειας ίδρυσης και λειτουργίας αθλητικών σχολείων καθορίζονται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού Παιδείας». Την 13η Νοεμβρίου 2022 εκδίδεται το π.δ. 983/2022 (Α' 198), σύμφωνα με το άρθρο 4 του οποίου: «1. Αίτηση χορήγησης άδειας ίδρυσης και λειτουργίας ιδιωτικού αθλητικού σχολείου δύναται να υποβάλει οποιος στην Διεύθυνση Ιδιωτικής Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας. α. Δεν έχει καταδικαστεί αμετάκλητα για κακούργημα β. Κατέχει πτυχίο ΑΕΙ παιδαγωγικής ή αθλητικής κατεύθυνσης (...) 2. Σε περίπτωση αμετάκλητης καταδίκης για κακούργημα του δικαιούχου της άδειας μετά την χορήγηση της, η άδεια ανακαλείται».

1. Πρώην αθλητής, στον οποίο χορηγείται άδεια την 12η Δεκεμβρίου 2022 κατόπιν σχετικής αιτήσεως, καταδικάζεται αμετάκλητα την 9η Φεβρουαρίου 2024 για κακούργημα που είχε τελέσει το 2018. Η άδεια του ανακαλείται κατ' άρθρο 4 παρ 2 π.δ. 983/2022 δια της υπ' αριθμ. 573/6.3.2024 αποφάσεως της Διεύθυνσης Ιδιωτικής Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας. Ποιο ενδικό βοήθημα, ενώπιον ποιου δικαστηρίου και εντός ποιας προθεσμίας μπορεί να ασκήσει κατά την ανάκληση της άδειας του?

2. Πρώην αθλητής, ο οποίος έχει ήδη καταδικαστεί αμετάκλητα για κακούργημα κατά την ψηφίση του ν 4902/2022, προτίθεται να προσβάλλει δικαστικά το π.δ. 983/2022, καθώς ενδιαφέρεται να υποβάλλει αίτηση

χορηγήσει άδειας ίδρυσης ιδιωτικού αστικού σχολείου. Ποιο δυδικό βαλάμια πρέπει να ασκήσει, ενώπιον ποιας δικαστηρίας και εντός ποιας προθεσμίας?

3. Κατόχος άδειας λειτουργίας ιδιωτικού σχολείου, ο οποίος κρίνει ότι τα συμφέροντα του θίγονται από την ολη συνεργασία μεταξύ των δύο χωρών προσβάλλει την διεθνή συμβάση συνεργασίας μεταξύ Ελλάδος και ΗΠΑ κυβερνητική πράξη ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας με αστήσει ακυρώσεως, την οποία κατάθετει μια ημέρα μετά την κύρωση της από την Βουλή. Τι θα αποφασίσει το δικαστήριο?

Απαντήσεις

1. Αρχικά πρέπει να διαπιστώσουμε εάν έχουμε διαφορά. Διαφορά καλούμε την διαταράξη μιας ενόμως κατάστασης, που δημιουργεί ανάγκη για προσφυγή στο δικαστήριο, το οποίο επιλύοντας την διαταράξη επιφέρει νομιμότητα. Παρατηρούμε, λοιπόν ότι στην προκείμενη περίπτωση έχουμε διαφορά καθώς η ανάκλιση της άδειας προκαλεί την προαναφερόμενα διαταράξη και κάθιστα επιτακτική την προσφυγή στο δικαστήριο.

Θα πρέπει να διερευνήσουμε, αν κάποια συνταγματική διαταξη αναφέρει την συγκεκριμένη διαφορά και προβλέπει τον τρόπο επίλυσης της καθώς και το δικαστήριο, στο οποίο θα πρέπει να γίνει η προσφυγή. Μελετώντας το Σύνταγμα και ειδικότερα τα άρθρα 93-100 παρατηρούμε πως δεν υπάρχει κάποια διαταξη που να αναφέρεται στον τρόπο επίλυσης της συγκεκριμένης διαφοράς.

Στην συνέχεια, θα πρέπει να εξετάσουμε αν η συγκεκριμένη διαφορά είναι ιδιωτική ή διοικητική. Ιδιωτική καλείται η διαφορά η οποία διέπεται από το ιδιωτικό δίκαιο και δικάζεται ανεξαιρέτως από τα πολιτικά δικαστήρια. (94§2Σ) Ιδιωτική θεωρείται επίσης η διαφορά που υπόκειται στις 104, 105 ΕΙΣΝΑΚ μιας και το Δημόσιο ενώνεται κατά τις διατάξεις του ΑΚ. Αντίθετως διοικητική είναι η διαφορά (διαταράξη ενόμως σχέσης) μεταξύ πολίτη και κράτους, η οποία προκαλείται από πράξη (υλική ή νομική) ή παράλειψη του κράτους ως φορέα εξουσίας

Η δικαστική επίλυση των διοικητικών διαφορών ανήκει στα διοικητικά δικαστήρια. (94 §1 Σ) Η διοικητική διαφορά χαρακτηρίζεται από τέσσερα κριτήρια «διοικητικότητας». Αυτά είναι τα εξής: 1. Η πράξη ή παράλειψη προέρχεται από το κράτος, ΟΤΑ ή άλλα ΝΠΔΔ (οργανικό κριτήριο) 2. Η πράξη υπηρετεί άμεσα έναν δημόσιο σκοπό που εντάσσεται στο πλαίσιο δημοσίων συμφερόντων. Δημόσιος σκοπός είναι αυτός που μπορεί να επιδιωχθεί μόνο από το κράτος (τελολογικό κριτήριο) 3. Θα πρέπει να υπάρχει άνιση δημόσια εξουσία και η έννομη σχέση να διέπεται από το δημόσιο δίκαιο (τελεολογικό κριτήριο) 4. Θα πρέπει η διαφορά να είναι διοικητική και όχι ιδιωτική (ουσιαστικό κριτήριο). Παρατηρούμε ότι στο πρακτικό μας η ανάλυση της αδειας διακατέχεται από αυτά τα 4 κριτήρια διοικητικότητας. Συνεπώς, είναι διοικητική και αρμόδια βάση του Συντάγματος είναι τα τακτικά διοικητικά δικαστήρια ή το ΣτΕ.

Έχοντας φτάσει στο σημείο να διαπιστώσουμε πως η διαφορά είναι διοικητική, καλούμαστε να εξετάσουμε αν η συγκεκριμένη διαφορά είναι ουσίας ή ακυρωτική. Διαφορά ουσίας είναι μια διαφορά όταν αναφέρεται σε καποιο νόμο ως διαφορά ουσίας ή όταν για την επίλυση της επιλαμβάνονται τα τακτικά διοικητικά δικαστήρια. Αντιθέτως, ακυρωτική είναι μια διαφορά όταν αναφέρεται σε καποιο νόμο ως ακυρωτική ή όταν για την επίλυση της επιλαμβάνεται το ΣτΕ. Ακυρωτική θεωρείται επίσης και η διοικητική διαφορά που δεν προβλέπεται σε κανένα νόμο. Στο συγκεκριμένο πρακτικό παρατηρούμε ότι η συγκεκριμένη διαφορά προβλέπεται από τον Ν. 702/1977 και πρόκειται για ακυρωτική διαφορά.

Σύμφωνα με το άρθρο 1 §1 περιπτ. Ε' του Ν. 702/1977, στην αρμοδιότητα του τριμελούς διοικητικού εφετείου υπάγεται η εξέταση αιτήσεων ακυρώσεως ατομικών πράξεων διοικητικών αρχών που αφορούν την ίδρυση και λειτουργία ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων και φροντιστηρίων, το προσωπικό γενικά των ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων και φροντιστηρίων και την επιβολή κυρώσεων για παραβάσεις της σχετικής νομοθεσίας. Έτσι, λοιπόν, ειδικότερα οι διαφορές που προκύπτουν από την ίδρυση

και την λειτουργία των ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων, υπάρχεται στη αρμοδιότητα του τριμελούς διοικητικού εφετείου και προσβάλλεται με αίτηση ακυρώσεως. Προσέτα, με βάση το άρθρο 46 του Π.Δ. 18/1989, η αίτηση ακυρώσεως ασκείται, ενδεικτικώς δεν ορίζεται διαφορετικά, μέσα σε προθεσμία εξήντα ημερών που αρχίζει από την επομένη της κοινοποίησης της προσβαλλόμενης πράξης ή της δημοσίευσής της, αν την τελευταία επιβάλλει ο νόμος, ή διαφορετικά, από τότε που ο αιτών έλαβε πλήρη γνώση της πράξης. Έτσι, λοιπόν η αίτηση ακυρώσεως μπορεί να ασκηθεί μέσα σε 60 μέρες.

Στην προκείμενη περίπτωση, η αδελφή του πρώην αθλητή αναίρεσης έλειβε καταδικαστεί αμετάκλητα την 9η Φεβρουαρίου 2024 για κακούργημα που είχε τελεστεί το 2018. Συνεπώς με το άρθρο 492 του Π.Δ. 983/2022, σε περίπτωση αμετάκλητης καταδίκης για κακούργημα του δικαίωμα της αδελφής μετά την κοινοποίησή της, η αδελφή αναλαμβάνει.

Επομένως, ο πρώην αθλητής μπορεί να ασκήσει αίτηση ακυρώσεως στο τριμελές διοικητικό εφετείο μέσα σε 60 μέρες από την στιγμή που εκδόθηκε η απόφαση της Διυπουργικής Ιδιωτικής εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας. Η απόφαση της αναίρεσης εκδόθηκε στις 6.3.2024 και η προθεσμία ξεκινά από την επόμενη μέρα, δηλαδή στις 7.3.2024

2. Αρχικά, πρέπει να διευκρινίσουμε εάν έχουμε διαφορά. Διαφορά, καλούμε την διαταραχή μιας ενώπιον καταστάσεως, που δημιουργεί ανάγκη για προσφυγή στο δικαστήριο, το οποίο επιλύοντας την διαταραχή επίφερει νομιμοποίηση. Παρατηρούμε, λοιπόν ότι στην προκείμενη περίπτωση, έχουμε διαφορά, καθώς ο πρώην αθλητής θέλει να προσβάλλει το Π.Δ 983/2022 και προκαλείται η προαναφερθείσα διαταραχή και κατόπιν επιτακτική την προσφυγή στο δικαστήριο.

Θα πρέπει να διερευνήσουμε, αν κάποια συγγενική διαταραχή αναφέρει την συγκεκριμένη διαφορά και προέκυψε τον τρόπο

επίλυσης της κατώς και το δικαστήριο, στο οποίο πρέπει να γίνει η προσφυγή. Μελετώντας το Σύνταγμα και ειδικότερα τα άρθρα 93-100 παρατηρούμε ότι δεν υπάρχει καποια διαταξη που να αναφέρεται στον τρόπο επίλυσης της συγκεκριμένης διαφοράς.

Στην συνέχεια, θα πρέπει να εξετάσουμε αν η συγκεκριμένη διαφορά είναι ιδιωτική ή διοικητική. Ιδιωτική καλείται η διαφορά η οποία διέπεται από το ιδιωτικό δίκαιο και δικάζεται αναξαιρέτως από τα πολιτικά δικαστήρια. (94§2Σ) Ιδιωτική θεωρείται επίσης η διαφορά που υποκείται στις 104, 105 ΕΙΣΝΑΚ μιας και το δημόσιο ευθύνεται κατά τις διαταξεις του ΑΚ. Αντιθέτως, διοικητική είναι η διαφορά (διαταράξη ειδικής σχέσης) μεταξύ πολίτη και κράτους, η οποία προκαλείται από πράξη (υλική ή νομική) ή παραλείψη του κράτους ως φορέα εξουσίας. Η δικαστική επίλυση των διοικητικών υπάγεται στα διοικητικά δικαστήρια. (94§1Σ) Η διοικητική διαφορά χαρακτηρίζεται από τέσσερα στοιχεία διοικητικότητας. Αυτά είναι τα εξής: 1. Η πράξη ή παραλείψη προέρχεται από το κράτος, ΟΤΑ ή αλλα ΝΠΔΔ (οργανικό κριτήριο) 2. Η πράξη υπηρετεί αμεσα ενάν δημόσιο σκοπό που εντάσσεται στο πλαίσιο δημόσιου συμφέροντος. Δημόσιος σκοπός είναι αυτός που μπορεί να εκπληρωθεί μόνο από το κράτος (~~τυπικό~~ λειτουργικό κριτήριο) 3. Θα πρέπει να υπάρχει ασκηση δημόσιας εξουσίας και η ειδικη σχέση να διέπεται από το δημόσιο δίκαιο (~~λειτουργικό~~ τυπικό κριτήριο) 4. Θα πρέπει η διαφορά να είναι διοικητική και όχι ιδιωτική (ατυπο κριτήριο). Παρατηρούμε ότι η προσβολή του Π.Δ. 983/2022 διακατέχεται από αυτά τα 4 κριτήρια (διοικητικότητας). Συνεπώς, είναι διοικητική και αρμόδια βάσει του συνταγματός είναι τα τακτικά διοικητικά δικαστήρια ή το Στε.

Έχοντας φτάσει στο σημείο να διαπιστώσουμε πως η διαφορά είναι διοικητική, καλούμαστε να εξετάσουμε αν η συγκεκριμένη διαφορά είναι ουσίας ή ακυρωτική. Διαφορά ουσίας είναι μια διαφορά όταν αναφέρεται σε καποιο νόμο ως διαφορά ουσίας ή ότι για την επίλυση της επιλαμβάνονται τα τακτικά διοικητικά δικαστήρια. Αντιθέτως ακυρωτική είναι μια διαφορά όταν αναφέρεται σε καποιο νόμο ως

ακυρωτική ή ότι για την επίλυση της επιλαμβάνεται το Σ.τ.Ε. Ακυρωτική θεωρούνται επίσης και η διοικητική διαφορά που δεν προσκρούει σε κανένα νόμο. Το π.δ. 983/2022, είναι μια κανονιστική πράξη σύμφωνα με το άρθρο 43§1 του Συντάγματος. Παράλληλα, οι διαφορές από κανονιστικές πράξεις είναι ακυρωτικές διαφορές.

Σύμφωνα με το άρθρο 95§1 και §3 του Συντάγματος το Σ.τ.Ε έχει την γενική ακυρωτική αρμοδιότητα στις εξαιρέσεις της ακυρωτικές διαφορές. Παράλληλα, σύμφωνα με το άρθρο 45§1 και 46§1 του π.δ. 18/1989, οι αιτήσεις ακυρώσεως υποβάλλονται ενώπιον του Σ.τ.Ε μέσα στην προθεσμία των 60 ημερών που αρχίζει από την επόμενη της κοινοποίησης της προσβαλλόμενης πράξης ή της δημοσίευσης της.

Στην προκείμενη περίπτωση, ένας πρώην αθλητής, ο οποίος είχε ήδη καταδικαστεί αμετάκλητα για καταμέτρημα κατά την έννοια του Ν.4902/2022, ενδιαφέρεται να υποβάλλει αίτηση χορήγησης άδειας ίδρυσης ιδιωτικού αθλητικού σχολείου Ομιλ, το π.δ. 983/2022 προβλέπει ότι αίτηση χορήγησης άδειας ίδρυσης και λειτουργίας ιδιωτικού αθλητικού σχολείου μπορεί να υποβάλλει αυτός δεν έχει καταδικαστεί αμετάκλητα κ καταμέτρημα. Έτσι, λοιπόν κάποιος ο οποίος έχει καταδικαστεί αμετάκλητα για καταμέτρημα δεν μπορεί να υποβάλλει αίτηση για χορήγηση άδειας ενώ σε περίπτωση αμετάκλητης καταδίκης για καταμέτρημα του δικαιούχου της άδειας μετά την χορήγηση της η άδεια ανακαλείται.

Επομένως, ο πρώην αθλητής μπορεί να προσβάλλει το π.δ. 983/2022 με αίτηση ακυρώσεως ενώπιον του Σ.τ.Ε μέσα σε 60 ημέρες από την ημέρα που δημοσιεύτηκε. Το π.δ. 983/2022 δημοσιεύτηκε στις 13 Νοεμβρίου 2022, άρα η προθεσμία ξεκινά στις 14 Νοεμβρίου

ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΙΙΙ

Σύμφωνα με το άρθρο 12 του ν. 3028/2002 «Για την προστασία των Αρχαιοτήτων και εν γένει της Πολιτιστικής Κληρονομιάς» (Α΄ 153), προβλέπεται ότι: *«1. Οι αρχαιολογικοί χώροι κηρίσσονται και οριοθετούνται με βάση τα δεδομένα αρχαιολογικής έρευνας πεδίου και απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού, η οποία εκδίδεται ύστερα από γνώμη του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου (ΚΑΣ), συνοδεύεται από τοπογραφικό διάγραμμα και δημοσιεύεται μαζί με αυτό στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως»*. Εξ άλλου, στην παρ. 1 του άρθρου 13 του παραπάνω νόμου προβλέπεται ότι: *«Στους αρχαιολογικούς χώρους που βρίσκονται εκτός σχεδίου ή εκτός ορίων νομίμως υφισταμένων οικισμών η οικοδομική δραστηριότητα είναι δυνατή μόνο μετά από ειδική οικοδομική άδεια, που εκδίδεται με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού, ύστερα από γνώμη του Συμβουλίου»*.

Στο πλαίσιο της επικαιροποίησης του καθεστώτος προστασίας της περιοχής του Ναυπλίου, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3028/2002, πραγματοποιήθηκε αυτοψία στην περιοχή του Παλαμηδίου από Επιτροπή του ΚΑΣ. Σε συνέχεια της αυτοψίας, το ΚΑΣ πρότεινε, με την 37/14.9.2020 ομόφωνη γνωμοδότησή του, την αναοριοθέτηση του αρχαιολογικού χώρου του Ναυπλίου, εντός του οποίου περικλείονται πολύ σημαντικά μνημεία διαφόρων χρονικών περιόδων που εντάσσονται σε μία αρχαιολογική ενότητα. Επί τη βάσει εν λόγω γνωμοδότησης, εκδίδεται η υπ' αριθμ. 62380/1914/1.6.2022 απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού και Τουρισμού, με την οποία αποφασίστηκε η αναοριοθέτηση του αρχαιολογικού χώρου Ναυπλίου. Η εν λόγω απόφαση δεν κοινοποιήθηκε ατομικά σε κανέναν ενδιαφερόμενο και δημοσιεύτηκε στο τεύχος Αναγκαστικών Απαλλοτριώσεων και Πολεοδομικών Θεμάτων ΦΕΚ 181/22.9.2022.

Οι Α και Β είναι εξ αδιαιρέτου συγκύριοι ενός εκτός σχεδίου οικοπέδου, το οποίο βρίσκεται εντός του αρχαιολογικού χώρου Ναυπλίου, όπως αυτός αναοριοθετήθηκε κατά τα ανωτέρω.

1. Ενόψει των περιορισμών που προκαλούνται για την ιδιοκτησία του, ο Α αποφασίζει να προσφύγει δικαστικά κατά της αναοριοθέτησης του αρχαιολογικού χώρου.

α. Με ποιο ένδικο βοήθημα, σε ποιο δικαστήριο, εντός ποιας προθεσμίας και κατά ποιων πράξεων θα μπορούσε ο Α να ζητήσει την παροχή δικαστικής προστασίας;

β. Θα μπορούσε το ένδικο βοήθημα να ασκηθεί από κοινού με τον Β και γιατί;

2. Την 5η Οκτωβρίου 2022 οι Α και Β καταθέτουν από κοινού αίτηση ενώπιον του Υπουργού Πολιτισμού, προκειμένου να τους χορηγηθεί άδεια για οικοδομική δραστηριότητα κατ' άρθρ. 13 παρ. 1 ν. 3028/2002. Παρότι το Συμβούλιο γνωμοδότησε υπέρ της εκδόσεως της άδειας, η αίτηση απορρίπτεται δια της υπ' αριθμ. 432/18.10.2022 αποφάσεως του Υπουργού Πολιτισμού, η οποία κοινοποιείται αυθημερόν στους αιτούντες. Την 19η Οκτωβρίου 2022, οι Α και Β ασκούν από κοινού ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Τριπόλεως αίτηση ακυρώσεως κατά α) της 62380/1914/1.6.2022 απόφασης του Υπουργού Πολιτισμού και Τουρισμού, με την οποία αποφασίστηκε η αναοριοθέτηση του αρχαιολογικού χώρου Ναυπλίου, και β) της υπ' αριθμ. 432/18.10.2022 αποφάσεως του Υπουργού Πολιτισμού.

α. Τι θα αποφασίσει το Διοικητικό Εφετείο Τριπόλεως;

β. Την 20η Οκτωβρίου 2022 οι Α και Β παραιτούνται από το δικόγραφο της αιτήσεως ακυρώσεως και ασκούν νέα αίτηση ακυρώσεως ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, η οποία στρέφεται μόνον κατά της υπ' αριθμ. 432/18.10.2022 αποφάσεως του Υπουργού Πολιτισμού. Τι θα αποφασίσει το δικαστήριο;

γ. Εξήντα δύο μέρες πριν την πρώτη συζήτηση της υπόθεσης από το αρμόδιο δικαστήριο, κατατίθεται από τους αιτούντες δικόγραφο προσθέτων λόγων, δια του οποίου προσβάλλεται και η υπ' αριθμ. 37/14.9.2020 γνωμοδότηση του ΚΑΣ. Τι θα αποφασίσει το δικαστήριο σε σχέση με το δικόγραφο των προσθέτων λόγων;

ΠΡΑΚΤΙΚΟ IV

Με την υπ' αριθμ. 12/2016 διακήρυξη του ν.π.δ.δ. με την επωνυμία Εθνικός Οργανισμός Φαρμάκων (ΕΟΦ) προκηρύχθηκε δημόσιος ηλεκτρονικός διαγωνισμός για την ανάθεση των υπηρεσιών φύλαξης του κτιρίου του εν λόγω Οργανισμού για ένα (1) έτος, με προϋπολογισμό δαπάνης 120.000 ευρώ και με κριτήριο κατακύρωσης τη χαμηλότερη τιμή. Ο διαγωνισμός διενεργήθηκε βάσει του ειδικού νομοθετικού πλαισίου που ισχύει για την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων έργων και υπηρεσιών (ν. 4412/2016). Ένας από τους όρους της διακήρυξης συνίστατο σε υποχρέωση του αναδόχου να απασχολήσει για τη φύλαξη του κτιρίου μόνον εργαζομένους ηλικίας που δεν υπερβαίνει τα είκοσι πέντε (25) έτη.

Στον διαγωνισμό υπέβαλαν προσφορές τρεις (3) εταιρείες, μεταξύ δε αυτών και η ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρία INTERNATIONAL SECURITY SOLUTIONS (ISS), η οποία προσέφερε την χαμηλότερη τιμή, ήτοι 120.000 ευρώ. Μετά την αποσφράγιση και την αξιολόγηση των δικαιολογητικών η ISS ανακηρύχθηκε ανάδοχος με την με αρ. πρωτ. 5/29.12.2016 απόφαση του Προέδρου ΕΟΦ και στη συνέχεια καταρτίστηκε η με αρ. 48/2016 σύμβαση μεταξύ ΕΟΦ και ISS. Στην εν λόγω σύμβαση ορίζεται ότι: *«Άρθρο 1. Ανάθεση των υπηρεσιών φύλαξης, όπως αναλυτικά αναφέρονται στις υποχρεώσεις του Αναδόχου (Διακήρυξη αριθ. 12/2016) και αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της παρούσας. Η εργασία ανατίθεται για ένα (1) έτος, ήτοι από 01/01/2017 έως 31/12/2017 αντί του ποσού των εκατόν είκοσι χιλιάδων ευρώ (120.000) ευρώ (10.000 ευρώ x 12 μήνες), σύμφωνα με την οικονομική προσφορά του Αναδόχου. […] Άρθρο 3. Η πληρωμή της αξίας θα γίνει με την έκδοση χρηματικών ενταλμάτων πληρωμής σε βάρος του ΕΟΦ μετά την ποιοτική και ποσοτική παραλαβή της υπηρεσίας τμηματικά ανά μήνα βάσει νομίμων δικαιολογητικών. […] Άρθρο 5. Ως βασικός όρος θεωρείται η υποχρέωση του Αναδόχου στην απαρέγκλιτη τήρηση των συνημμένων υποχρεώσεων του αναδόχου και το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της παρούσας σύμβασης (Διακήρυξη αριθ. 12/2016). Σε περίπτωση δε, που διαπιστωθεί παρέβαση των ανωτέρω όρων θα καταγγέλλεται η σύμβαση με τον Ανάδοχο. […] Άρθρο 9. Σε περίπτωση επανειλημμένων καθυστερήσεων στην παροχή των προβλεπόμενων υπηρεσιών από τον Ανάδοχο ή σε περίπτωση παράβασης οιουδήποτε από τους όρους της Διακήρυξης και της σχετικής σύμβασης η Αναθέτουσα Αρχή, ύστερα από πρόταση της αρμόδιας Επιτροπής παραλαβής, δικαιούται να καλέσει τον Ανάδοχο έκπτωτο και να λύσει τη σύμβαση αζημίως για το Ελληνικό Δημόσιο».*

Η ISS προέβη στην παροχή υπηρεσιών φύλαξης του κτιρίου από 1/1/2017 ως 31/12/2017. Πλην όμως, ο ΕΟΦ κατέβαλε μόνον 20.000 ευρώ για τους δύο πρώτους μήνες και από την 1/3/2017 δεν προέβη σε καμία περαιτέρω καταβολή, καθώς υπάλληλοι του ΕΟΦ διαπίστωσαν ότι οι φύλακες της ISS ήταν άνω των πενήντα (50) ετών και θεωρήθηκε από τον ΕΟΦ ότι η ISS παραβίασε τους όρους της διακήρυξης, η οποία ρητώς αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της σύμβασης. Την 5/1/2018 η ISS καταθέτει στον Διοικητή ΕΟΦ αίτημα καταβολής 100.000 ευρώ για τις υπηρεσίες φύλαξης των μηνών Μάρτιο - Δεκέμβριο 2017 και επιπλέον αίτημα καταβολής 25.000 ευρώ για τη ζημία που υπέστη από την καθυστέρηση καταβολής. Το αίτημα απορρίφθηκε με την 78/2.2.2018 πράξη Διοικητή ΕΟΦ άνευ αιτιολογίας.

Ερωτήματα:

1. Η διοίκηση της ISS επιθυμεί να επιδιώξει δικαστικώς την καταβολή του ποσού 125.000 ευρώ, κατά τα ανωτέρω. Με ποιό ένδικο βοήθημα, ενώπιον ποιου δικαστηρίου, στρεφόμενου κατά ποιου και με ποιο αίτημα μπορεί η ISS να διεκδικήσει την καταβολή του ως άνω ποσού;
2. Θα ήταν παραδεκτή μετά την άσκηση της αγωγής η μεταβολή του αιτήματος προς την κατεύθυνση της διεκδίκησης μόνον 100.000 ευρώ;
3. Τί θα αποφασίσει το δικαστήριο;
4. Είναι δυνατή η άσκηση έφεσης ή άλλου ενδίκου βοηθήματος κατά της απόφασης του δικαστηρίου;

Πρακτικό 4

1) Αρχικά, αυτό που πρέπει να διαπιστώσουμε είναι αν υπάρχει διαφορά. Η διαφορά καλείται η διαταραχή μιας νομικής κατάστασης που δημιουργεί ανάγκη για προφυλ. εδρ. δικαστηρίου, το οποίο θα επιλύσει τη διαφορά και θα επιφέρει νομιμοποίηση. Παρατηρούμε λοιπόν ότι η μη καταβολή του ποσού των 100.000€ από τον ΕΟΦ έναν ΙΣΣ προκαλεί την προαναφερόμενη διαταραχή και καθιστά επιτακτική την προσφυγή στην δικαιοσύνη.

Στην συνέχεια αυτό που πρέπει να διευκρινιστεί είναι αν τηρούνται συντρέχουσα διαταξη αναφορά την συγκεκριμένη διαφορά και προβλέπει τον τρόπο επίλυσης της καθώς και το δικαστήριο στο οποίο θα πρέπει να γίνει η προσφυγή. Μελετώντας το συντάγμα και ειδικότερα τα άρθρα 93-100 παρατηρούμε πως δεν υπάρχει τέτοια διαταξη που να αναφέρεται στον τρόπο επίλυσης της συγκεκριμένης διαφοράς.

Περαιτέρω, είναι απαραίτητο να εξετάσουμε αν η συγκεκριμένη διαφορά είναι ιδιωτική ή διοικητική. Ιδιωτική διαφορά καλείται η διαφορά η οποία διέπεται από το ιδιωτικό δίκαιο και δικάζεται αναγκαστικά από τα πολιτικά δικαστήρια (945 ΑΚ). Πρακτικά, ιδιωτική θεωρείται η διαφορά που υπάρχει στα άρθρα 104-105 ΕισΝΑΚ μεταξύ του Δημόσιου εναντίον κατά της διαταξης του ΑΚ. Από την άλλη μεριά, διοικητική είναι η διαφορά (διαταραχή ενώσεως έχεως) μεταξύ πολίτη και κράτους ως φορέα εξουσίας. Η δικαστική επίλυση των διοικητικών διαφορών υπάγεται στην αρμοδιότητα των διοικητικών δικαστηρίων. Η διοικητική διαφορά χαρακτηρίζεται από 4 κριτήρια διακρίσεως. Αυτά είναι τα εξής: 1. Οργανικό κριτήριο. Η πράξη ή παράλειψη προέρχεται από το κράτος, ΟΤΑ ή άλλο ΝΠΔΔ. Στην προκειμένη περίπτωση η πράξη προέρχεται από τον ΕΟΦ που είναι ΝΠΔΔ. 2. Ουσιαστικό κριτήριο η πράξη εξυπηρετεί άμεσα έναν δημόσιο σκοπό που εντάσσεται στο πλαίσιο δημόσιας αμφίκρατος. Δημόσιος σκοπός είναι αυτός που μπορεί να επιδιωχθεί μόνο από το κράτος. 3. Τυπικό Δεύτερο κριτήριο θα πρέπει

να υπάρχει άσκηση δημόσιας εξουσίας και η σύνομη σχέση να διέπεται από το δημόσιο δίκαιο. 4. Ατυπο κριτήριο θα πρέπει η διαφορά να είναι διοικητική και όχι ιδιωτική. Επομένως, παρατηρούμε ότι στο πρακτικό μας η μη καταβολή του ποσού από τον ΕΟΦ στην ISS δεκατέχεται από αυτά τα 4 στοιχεία διοικητικότητας. Άρα, είναι διοικητική διαφορά και αρμόδιο βάσει του Συντάγματος είναι τα τακτικά διοικητικά δικαστήρια ή το ΣτΕ.

Έχοντας φτάσει στο σημείο να διαπιστώσουμε πως η διαφορά είναι διοικητική πρέπει τώρα να εξετάσουμε αν η συγκεκριμένη διαφορά είναι διαφορά ουσίας ή ακυρωτική διαφορά. Γενικότερο, ισχυεί η γενική ακυρωτική αρμοδιότητα του ΣτΕ βάσει των 94, 95, 2051Σ. Ακυρωτική θεωρείται μια διαφορά όταν αναφέρεται στο νόμο ως ακυρωτική ή ότι για την επίλυση της επιλαμβάνεται το ΣτΕ. Ακυρωτική θεωρείται επίσης η διαφορά που δεν προβλέπεται σε κανένα νόμο. Αντίθετα διαφορά ουσίας είναι μια διαφορά όταν αναφέρεται σε κάποιο νόμο ως διαφορά ουσίας ή ότι για την επίλυση της επιλαμβάνονται τα τακτικά διοικητικά δικαστήρια. Στο συγκεκριμένο πρακτικό παρατηρούμε ότι η συγκεκριμένη διαφορά προβλέπεται από το άρθρο 1§2 περιπτ. ι) του Ν 1406/1983 και προκείται για διαφορά ουσίας.

Συμφωνα με το άρθρο 6§2 περιπ. α) του ΚΔΔ η εκδίκαση των διοικητικών διαφορών από δημόσιες συμβάσεις ανήκει στο εφετείο σε πρώτο και τελευταίο βαθμό. Στην προκειμένη περίπτωση έχει με μια δημόσια συμβάση αναμέσα στον ΕΟΦ και την ISS Άρα αρμόδιο δικαστήριο είναι το τριμελές διοικητικό εφετείο.

Συμφωνα με το άρθρο 2§2 του ν. 1406/1983, το Δημόσιο, οι ΟΤΑ και τα ΝΝΠΔ ενέχονται σε αποζημίωση όταν ο δικαιούμενος ασκεί αγωγή. Στην προκειμένη περίπτωση, ο ΕΟΦ, που είναι το νομικό προσώπο δημόσιου δίκαιου, παρέλειψε να καταβάλει το υπόλοιπο τμήμα στην ISIS. Επομένως και συμφωνα με το άρθρο 71 ΚΔΔ η ISS νομιμοποιείται να ασκήσει αγωγή κατά του ΕΟΦ.

Συμφωνα με το αρθρο 73§2 ΚΔΔ αιτημα της αγωγής μπορεί να είναι α) η καταψηφιση της αξιούμενης παροχής ή β) η αναγνωριση της αντιστοιχης αξιωσης. Αρα η αγωγή μπορεί να εχει είτε καταψηφιστικό είτε αναγνωριστικό αιτημα. Η ISS επιθυμεί να αναγνωριστεί η αξιωση του ποσού που ζητάει αλλα και να λαβει την παροχή. Επομενως το αιτημα της αγωγής θα είναι καταψηφιστικό στο οποία θα συμπεριλαμβάνεται και το αναγνωριστικό αιτημα. Αρα η ISS στην αγωγή θα ζητήσει να καταψηφιστεί η αξιούμενη παροχή και να αναγνωριστεί η αντιστοιχη αξιωση.

2) Συμφωνα με το αρθρο 75§3 του ΚΔΔ μεταβολή του αιτήματος είναι απαράδεκτη. Κατ' εξαιρεση ο ενάγων μπορεί ως το τελος της πρώτης συζητησης, να περιορίσει το αιτημα της αγωγής ή να το μετατρέψει από καταψηφιστικό σε αναγνωριστικό ή από αναγνωριστικό σε καταψηφιστικό. Με αλλο λογία το αιτημα δεν μπορεί κατάρχην να μεταβλήθει. Δεν γίνεται καποιος να ζητήσει περισσότερα. Ομως είναι δυνατή η μεταβολή του αιτήματος κατ' εξαιρεση, όταν περιορίζεται το αιτημα.

Στην προκειμενη περιπτώση ι ISS με την αγωγή ζητά την καταβολή του ποσού των 125 000€. Τα 100 000€ για τις υπηρεσιες φυλαξης των μηνων Μαρτιο - Δεκεμβριο 2017 και ακόμα αιτημα καταβολής 25 000€ για την ζημία που υπέστη από την καθυστερηση της καταβολής. Στην συνεχεια μετά την ασκηση της αγωγής, η ISS μεταβαλει το αιτημα σης, το περιορίζει και διεκδικει μόνο το ποσό των 100 000€.

Διά ταύτα, είναι παράδεκτη η μεταβολή του αιτήματος καθως η ISS το περιορίζει και δεν ζητά περισσότερα. Είναι κατ' εξαιρεση δυνατή η μεταβολή του αιτήματος.

3) Συμφωνα με το αρθρο 80§1 ΚΔΔ, το δικαστηριο όταν επιλυει τη διαφορά είτε δεχεται εν όλω ή εν μερει και αναλογα με το

αιτημα της επιδικάζει την παροχή ή οπλώς αναγνωρίζει την σχετική αξίωση είτε απορρίπτει την αγωγή. Άρα, το δικαστήριο είτε θα δεχτεί την αγωγή και θα επιδικάσει την αγωγή είτε θα την απορρίψει.

ΠΡΑΚΤΙΚΟ V

Προκειμένου να καταστεί ασφαλέστερη η οδική κυκλοφορία και να μην αποσπάται η προσοχή των οδηγών από διαφημιστικές πινακίδες που βρίσκονται σε επικίνδυνα σημεία, η κυβέρνηση αποφασίζει να προωθήσει νομοθετικές ρυθμίσεις για την αυστηρή αδειοδότηση υπαίθριων διαφημίσεων. Μετά την κατάθεση του σχετικού νομοσχεδίου, ψηφίζεται από τη Βουλή ο ν. 4963/2022 (Α' 894/6.5.2022), σύμφωνα με το άρθρο 1 του οποίου ισχύουν τα εξής: «1. *Η υπαίθρια διαφήμιση οποιασδήποτε μορφής επιτρέπεται μόνον κατόπιν σχετικής άδειας από τη Διεύθυνση Υπαίθριων Διαφημίσεων του Υπουργείου Μεταφορών. 2. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού Μεταφορών καθορίζονται οι όροι και προϋποθέσεις έκδοσης άδειας υπαίθριας διαφήμισης*». Κατόπιν προτάσεως του Υπουργού Μεταφορών, εκδίδεται και δημοσιεύεται την 13η Οκτωβρίου 2022 στο τεύχος Α' της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως το π.δ. 582/2022, σύμφωνα με τις διατάξεις του οποίου ισχύουν τα εξής: «*Άρθρο 1. Για τη χορήγηση άδειας για υπαίθρια διαφήμιση από τη Διεύθυνση Υπαίθριων Διαφημίσεων του Υπουργείου Μεταφορών απαιτείται η υποβολή αιτήσεως από τον ενδιαφερόμενο. Εφόσον πληρούνται οι κατά νόμο προϋποθέσεις χορήγησης της άδειας, η άδεια χορηγείται εντός δέκα ημερών από την υποβολή του αιτήματος. 2. Σε καμία περίπτωση δεν επιτρέπεται η υπαίθρια διαφήμιση προϊόντων καπνού*».

Ερωτήματα:

1. Η Α, εταιρία εμπορίας προϊόντων καπνού, αποφασίζει να προσβάλει το πδ 582/2022.
   α. Θα ήταν παραδεκτή μια ευθεία δικαστική προσβολή του πδ 582/2022 από την Α;
   β. Με ποιό ένδικο βοήθημα, ενώπιον ποιου δικαστηρίου και το αργότερο μέχρι ποιά ημερομηνία είναι παραδεκτή η δικαστική προσβολή του;
   γ. Ποια είναι η συνέπεια της δικαστικής απόφασης, αν γίνει δεκτό το ένδικο βοήθημα;
2. Η Β, ομοίως εταιρία εμπορίας προϊόντων καπνού, υποβάλλει αίτημα χορήγησης άδειας υπαίθριας διαφήμισης την 20η Οκτωβρίου 2022, το οποίο απορρίπτεται δια της υπ' αριθμ. 478/20.10.2022 πράξεως της Διεύθυνσης Υπαίθριων Διαφημίσεων που της κοινοποιείται την επόμενη μέρα.
   α. Με ποιό ένδικο βοήθημα, ενώπιον ποιου δικαστηρίου και το αργότερο μέχρι ποιά ημερομηνία είναι δυνατή η προσβολή της εν λόγω πράξεως από τη Β;
   β. Μπορεί η Α, ανταγωνίστρια της Β, να παρέμβει στη δίκη και αν ναι, υπέρ ποιου και μέχρι πότε;
3. Η εταιρία παιχνιδιών Dumbo υποβάλλει αίτημα χορήγησης άδειας υπαίθριας διαφήμισης στις 20 Οκτωβρίου. Παρότι πληρούνται οι κατά νόμο προϋποθέσεις χορήγησης της άδειας, η διοίκηση σιωπά και στις 5 Δεκεμβρίου δεν έχει προβεί σε καμία ενέργεια.
   α. Με ποιό ένδικο βοήθημα και ενώπιον ποιου δικαστηρίου είναι παραδεκτή η δικαστική προσβολή του;
   β. Τί θα αποφασίσει το δικαστήριο;
   γ. Τί θα αποφασίσει το δικαστήριο, αν μετά την άσκηση του ενδίκου βοηθήματος και πριν συζητηθεί η υπόθεση, η Διεύθυνση Υπαίθριων Διαφημίσεων του Υπουργείου Μεταφορών τελικά εκδώσει την προβλεπόμενη άδεια;

Πρακτικό 3

1α) Το π.δ. 582/2022 είναι μια εκτελεστή κανονιστική πράξη που θέτει γενικές και αφηρημένες ενοχές και ισχύει για όλους. Σύμφωνα με το άρθρο 45§1 του π.δ. 18/1989 κατά των εκτελεστών πράξεων των Διοικητικών αρχών και των νομικών προσώπων δημοσίου Δικαίου επιτρέπεται προσφυγή του παραδέκτως της αίτησης ακυρώσεως είναι η φύση της προσβαλλόμενης πράξης ως διοικητική δηλ. είναι κανονιστική ότι είναι ατομική. Εν προκειμένω έχουμε μια εκτελεστή κανονιστική πράξη που προέρχεται από όργανο της χώρας και μπορεί να προσβληθεί με αίτηση ακυρώσεως.

Ενταύτοις για να είναι παραδεκτή μια τέτοια διοικητική προσφυγή του π.δ. 582/2022 από τον Α πρέπει να εξετάσει η ύπαρξη του εννόμου συμφέροντος και αποκλειστικά προϋπόθεση του παραδέκτου της αίτησης ακυρώσεως. Αρχικά, το έννομο συμφέρον αντίκειται στην χρησιμότητα που έχει για τον αιτούντα η νομική βάση, η οποία μπορεί να επέλθει με την εξαφάνιση της προσβαλλόμενης πράξης. Έτσι, λοιπόν έννομο συμφέρον για την άσκηση της αίτησης ακυρώσεως υπάρχει όταν συντρέχουν οι εξής δύο προϋποθέσεις: α) η προσβαλλόμενη πράξη έχει προκαλέσει υλική ή νομική βλάβη στον αιτούντα και β) ο αιτών υπίσταται αυτή την βλάβη με έννομη ιδιότητα που αναγνωρίζεται από τους κανόνες δικαίου. Δηλαδή υπάρχει μια ειδική σχέση του αιτούντος με την προσβαλλόμενη πράξη. Άρα το έννομο συμφέρον πρέπει να υπάρχει συρροϊκά σε τρία χρονικά σημεία. Αρχικά, κατά την έκδοση της προσβαλλόμενης πράξης, μετά κατά την άσκηση της αίτησης ακυρώσεως και τέλος κατά την τελική κρίση του.

Το έννομο συμφέρον έχει 3 μορφές. Είναι προβιωτικό, αρχικό και ενεστώς. Προβιωτικό είναι το έννομο συμφέρον όταν αναφέρεται στον ειδικό δεσμό, ο οποίος υπάρχει μεταξύ του αιτούντος και αποδέκτη της πράξης της προσβαλλόμενης πράξης, λόγω της οποίας

του αιτούντος ~~[illegible]~~ πρός την νομική ή και πραγματική κατάσταση, την οποία θίγει κατά τρόπο βλαπτικό γι' αυτόν η πράξη ή παραλείψη. Αμέσο είναι το έννομο συμφέρον που συνδέεται απευθείας με το προσωπό του αιτούντος, με την έννοια ότι τη βλάβη που προξενείται από την πράξη ή παραλείψη, υφίσταται ο ίδιος ο αιτών και όχι άλλο προσωπό, με το οποίο ο αιτών συνδέεται ή συνδεόταν με ορισμένη σχέση. Τέλος, το έννομο συμφέρον πρέπει να είναι ενεστώς, δηλαδή η νομική ή πραγματική κατάσταση, με την οποία συνδέεται ο αιτών και της οποίας η μεταβολή με την προσβαλλόμενη πράξη ή μη ρυθμίση με την προσβαλλόμενη παραλείψη προκαλεί σε αυτόν βλάβη κατώς και ότι η βλάβη υφίσταται τόσο κατά τον χρόνο της έκδοσης της πράξης ή της συντελεσής της παραλείψης όσο και κατά τον χρόνο της άσκησης ή της συζητήσεως της αιτήσεως ακυρώσεως.

Εν προκειμένω, η Α που είναι εταιρεία εμπορίας προϊόντων καπνού επιθυμεί να προσβάλλει το πδ. 582/2022 καθώς απαγορεύει την υπαιθρία διαφήμιση προϊόντων καπνού. Αρχικά η Α έχει προσωπικό έννομο συμφέρον να προσβάλλει το πδ. 582/2022 αφού η πράξη αυτή θίγει μια πραγματική κατάσταση η οποία σχετίζεται με τον σκοπό της εταιρείας. Η Α είναι εταιρεία εμπορίας προϊόντων καπνού και το πδ. 582/2022 της στερεί το δικαίωμα να διαφημίζει τα προϊόντα της. Άκομα, το έννομο συμφέρον της Α είναι αμέσο καθώς υφίσταται η ίδια την βλάβη που προξενείται από το πδ. 582/2022 αφού δεν θα μπορεί να διαφημίσει τα προϊόντα καπνού. Τέλος, το έννομο συμφέρον της Α είναι και ενεστώς καθώς η βλάβη που προκαλείται με την μεταβολή της πραγματικής κατάστασης υφίσταται κατά τον χρόνο έκδοσης της πράξης. ~~[illegible]~~

Επομένως, θα ήταν παραδεκτή μια ευθεία δικαστική προσβολή του πδ. 582/2022 από την Α.

β) Αρχικά πρέπει να διαπιστώσουμε εάν υπάρχει διαφορά ως διαφορά

καλείται η διαταραξη μιας νομικης κατασταστης που δημιουργεί ανάγκη για προσφυγή στο δικαστηριο, το οποίο θα επιλυσει τη διαφορά και θα επιφερει νομιμοτητα. Παρατηρουμε λαπον ότι το π.δ. 582/2022 προκαλεί την προαναφερθεισα διαταραξη και καθιστά επιτακτική την προσφυγή στην δικαιοσυνη.

Στην συνεχεια αυτό που πρεπει να εξετασουμε είναι αν καποια συνταγματικη διαταξη αναφερει την συγκεκριμενη διαφορά και προσλεπει τον τροπο επιλυσης της κασης και το δικαστηριο στο οποίο θα πρεπει να γίνει η προσφυγή. Μελετοντας το Συνταγμα και ειδικότερα το αρθρο 93-100 παρατηρουμε ότι δεν υπαρχει καποια διαταξη που να αναφερεται στον τροπο επιλυσης της συγκεκριμενης διαφορας.

Περαιτερω είναι απαραιτητο να εξετασουμε αν η συγκεκριμενη διαφορά είναι ιδιωτική ή διοικητική. Ιδιωτική διαφορά καλείται η διαφορά η οποία διεπεται από το ιδιωτικό δίκαιο και δικαζεται ανεξαιρετως από τα πολιτικά δικαστηρια. (94523) Προσθετα, ιδιωτική θεωρειται η διαφορά που υποκειται στα 104-105 ΕισΝΑΚ μιας και τω Δημοσιο ευθύνεται κατά τις διατάξεις του ΑΚ. Στον αντιπόδα, διοικητική είναι η διαφορά (διαταραξη ενομης σχεσης) μεταξη πολιτη και κρατους ως φορεα εξουσιας. Η δικαστικη επιλυση των διοικητικών διαφορων υπαγεται στην αρμοδιοτητα των διοικητικών δικαστηριων. Η διοικητική διαφορά διεπεται από 4 κριτήρια διοικητικότητας. Αυτά είναι τα εξης: 1. Οργανικό κριτηριο: η πράξη η παραλειψη προερχεται από το κρατος, ΟΤΑ η αλλο ΝΠΔΔ. 2. Λειτουργικό κριτηριο: η πράξη εξυπηρετεί άμεσα ενον δημοσιο σκοπό που ευτασσεται στο πλαισιο δημοσιου συμφερατος. Δημόσιος σκοπός είναι αυτός που μπορεί να εκπληρωθεί μονο από το κρατος. 3. Τυπικό κριτηριο: θα πρεπει να υπαρχει ασκηση δημοσιας εξουσιας και η ενομη σχεση να διεπεται από το δημοσιο δικαιο. 4. Ατυπο κριτηριο: θα πρεπει η διαφορά να είναι διοικητική και οχι ιδιωτική. Επομενως, παρατηρουμε ότι η προσβολή του π.δ. 582/2022 διακατεχεται από τα 4 αυτα κριτηρια διοικητικότητας. Αρα,

είναι διοικητική διαφορά και αρμοδία βάσει του Συντάγματος είναι τα τακτικά διοικητικά δικαστήρια ή το ΣτΕ.

Εχοντας φτάσει στο σημείο να διαπιστώσουμε πως η διαφορά είναι διοικητική πρέπει τώρα να εξετάσουμε αν η συγκεκριμένη διαφορά είναι διαφορά ουσίας ή ακυρωτική. Γενικότερα ισχύει η γενική ακυρωτική αρμοδιότητα του ΣτΕ βάσει των 94Ι, 95Ι και 20§1Ι. Ακυρωτική θεωρείται μια διαφορά όταν αναφέρεται στο νόμο ως ακυρωτικής ή ότι για την επίλυση της επιλαμβάνεται το ΣτΕ ή ότι ασκείται αίτηση ακυρώσεως. Ακυρωτική θεωρείται επίσης η διαφορά που δεν προβλέπεται σε κανένα νόμο. Αντίθετως, διαφορά ουσίας είναι μια διαφορά που αναφέρεται στο νόμο ως διαφορά ουσίας ή ότι για την επίλυση της επιλαμβάνονται τα τακτικά διοικητικά δικαστήρια ή ότι ασκείται προσφυγή, αγωγή ή ανακοπή. Στο συγκεκριμένο πρακτικό παρατηρούμε ότι η συγκεκριμένη διαφορά είναι ακυρωτική καθώς το άρθρο 45§1 αναφέρει την ασκηση αιτήσεως ακυρώσεως κατά των εκτελεστών πράξεων (το π.δ. 582/2022 είναι εκτελεστή διοικητική πράξη).

Συμφώνα με το άρθρο 95§1 περίπ α) του Συντάγματος το ΣτΕ έχει την γενική ακυρωτική αρμοδιότητα και άρα είναι αρμόδιο να δικάζει τις αιτήσεις ακυρώσεως κατά των εκτελεστών πράξεων. Παράλληλα, σύμφωνα με το άρθρο 45§1 του π.δ. 18/1989 κατά των εκτελεστών πράξεων των διοικητικών αρχών και των νομικών προσώπων επιτρέπεται η ασκηση της αιτήσεως ακυρώσεως.

Εν προκειμένω, η Α επιθυμεί να προσβάλλει το π.δ. 582/2022 καθώς το συγκεκριμένο προεδρικό διάταγμα απαγορεύει την υπαίθρια διαφημίση προϊόντων καπνού. Η Α είναι μια εταιρεία εμπορίας προϊόντων καπνού και το συγκεκριμένο διάταγμα τήν βλάπτει και εξει τα συμφέροντα της.

Επομένως, η Α μπορεί να προσβάλλει το π.δ. 582/2022 με αιτήση ακυρώσεως ενώπιον του ΣτΕ. Η προθεσμία της ασκήσεις προβλέπεται στο άρθρο 46 του π.δ. 18/1989. Συμφώνα με αυτό

το άρθρο η προθεσμία για την άσκηση της αίτησης ακύρωσης διαρκεί 60 ημέρες και ξεκινά από την επόμενη μέρα της κοινοποίησης της προσβαλλόμενης πράξης. Στην προκειμένη περίπτωση το ΠΔ. 582/2022 δημοσιεύτηκε στις 13 Οκτωβρίου του 2022 άρα η προθεσμία ξεκινά στις 14 Οκτωβρίου 2022 και λήγει στις 12 Δεκεμβρίου 2022.

γ) Σύμφωνα με το άρθρο 50§1 του ΠΔ. 18/1989 η απόφαση που δέχεται την αίτηση ακύρωσης απαγγέλει την ακύρωση της προσβαλλόμενης πράξης και συνεπάγεται κανονικά καταδίκη της. Είναι όλως έτερο πρόσωπο για καταδικάσει είτε προσώπου για ο τρόπος πράξη. Με άλλο λόγο, όταν το δικαστήριο δέχεται το ενδικο βοήθημα θα απαγγείλει και την ακύρωση της πράξης που προσβάλλουμε. Βέβαια η προσβαλλόμενη πράξη θα καταδικάσει και θα πάει να είναι είναι όλως. Στην προκειμένη περίπτωση, το δικαστήριο δέχτηκε το ενδικο βοήθημα που άσκησε η Α Εταιρεία, το δικαστήριο θα απαγγείλει την ακύρωση του διαταγματος. Το ΠΔ. 582/2022 θα καταδικάσει είναι όλως και θα πάει να είναι.

2α) Αρχικά πρέπει να διευκρινίσουμε εάν έχουμε διαφορά ⇒ διαφορά καλείται η διαταραχή μιας ενόμιμης κατάστασης που δημιουργεί ανάγκη για προφύλαξη στο δικαστήριο, το οποίο θα επιλύει τη διαφορά και θα επιφέρει νομιμότητα. Στην προκειμένη περίπτωση παρατηρούμε ότι η πράξη 478/20.10.2022 προκαλεί την προαναφερθείσα διαταραχή και κατόπιν επίτασης της πράξης είναι διαταγμένη.

Υστέρα, αυτό που πρέπει να εξετάσει είναι αν κάποια διάταξη αναφέρει την συγκεκριμένη διαφορά και προβλέπει τον τρόπο επίλυσης της καθώς και το αρμόδιο δικαστήριο. Ακολουθεί το δικαίωμα και εξετάζουμε τα άρθρα 83 του παρατηρούμε ότι δεν υπάρχει κάποια διάταξη που να αναφέρεται στον τρόπο επίλυσης της συγκεκριμένης διαφοράς.

Περαιτέρω, είναι απαραίτητο να διακρίνουμε αν η συγκεκριμένη

διαφορά είναι ιδιωτική ή διοικητική. Ιδιωτική διαφορά καλείται η διαφορά που διέπεται από το ιδιωτικό δίκαιο και δικάζεται ανεξαιρέτως από τα πολιτικά δικαστήρια (94§2Ι). Ταυτόχρονο, ιδιωτική θεωρείται η διαφορά που υπόκειται στα 104-105 Εισαγ. μιας και το Δημόσιο ενούνεται κατά τις διατάξεις του ΑΚ. Ιτον αντίποδα, διοικητική διαφορά είναι η διαφορά (διαταραχή ενόμης σχέσης) μεταξύ πολίτη και κράτους ως φορέα εξουσίας. Η δικαστική επίλυση των διοικητικών διαφορών υπάγεται στην αρμοδιότητα των διοικητικών δικαστηρίων (94§1Ι). Η διοικητική διαφορά διέπεται από 4 κριτήρια διοικητικότητας. Αυτά είναι τα εξής: 1. Οργανικό κριτήριο: η πράξη ή παράλειψη προέρχεται από το κράτος, ΟΤΑ ή άλλο ΝΠΔΔ. 2. Λειτουργικό κριτήριο: η πράξη εξυπηρετεί αμέσα ένα δημόσιο σκοπό που εντάσσεται στο πλαίσιο δημόσιου συμφέροντος. Δημόσιος σκοπός είναι αυτός που μπορεί να εκπληρώσει μόνο από το κράτος. 3. Τυπικό κριτήριο θα πρέπει να υπάρχει άσκηση δημόσιας εξουσίας και η ενόμη σχέση να διέπεται από το δημόσιο δίκαιο. 4. Ατυπο κριτήριο θα πρέπει η διαφορά να είναι διοικητική και σχ. ιδιωτική. Επομένως, παρατηρούμε ότι η προσβολή της πράξης 478/20.10.2022 διακατέχεται από τα 4 κριτήρια διοικητικότητας. Άρα, είναι διοικητική διαφορά και αρμόδια βάσει του Ιδιωτάγματος είναι το ΙτΕ η τα τακτικά διοικητικά δικαστήρια.

Έχοντας φτάσει στο σημείο να διαπιστώσουμε εάν η διαφορά είναι διοικητική πρέπει τώρα να εξετάσουμε αν η συγκεκριμένη διαφορά είναι ακυρωτική διαφορά ή διαφορά ουσίας. Γενικότερα, ισχύει η γενική ακυρωτική αρμοδιότητα του ΙτΕ βάσει των 94Ι, 95Ι και 20§1Ι. Ακυρωτική ~~αρμοδιότητα~~ θεωρείται μια διαφορά όταν αναφέρεται στο νόμο ως ακυρωτική ή ότι για την επίλυση της επιλαμβάνεται το ΙτΕ ή ότι ασκείται αίτηση ακυρώσεως. Ακυρωτική θεωρείται επίσης η διαφορά που δεν προβλέπεται σε κάνενο νόμο. Αντίθετως διαφορά ουσίας είναι μια διαφορά που αναφέρεται στο νόμο ως διαφορά ουσίας ή ότι για την επίλυση της επιλαμβάνονται τα τακτικά διοικητικά

διαφήμιση και σε αυτή την περίπτωση μπορεί να προκύψει, όμως η απόφαση στο συγκεκριμένο πρακτικό παραπέμπει σε μια διαφορά είναι απαιτητική καθώς προβλέπεται από το άρθρο 1§1 περ. ι) του Ν. 702/1977. Συμφωνα με αυτό το άρθρο στην αρμοδιότητα του τριμελούς διοικητικού εφετείου υπάγεται η επίλυση των αιτήσεων ακυρώσεως ατομικών πράξεων διοικητικών αρχών που αφορούν την έκδοση άδειας υπαίθριου διαφημίσεως και επιγραφών. Επομένως επειδή προβλέπεται η αίτηση ακύρωσης η διαφορά είναι διοικητική ακυρωτική

Όπως, είδη λέχθηκε παραπάνω σύμφωνα με το άρθρο 1§1 περ. ι) του Ν 702/1977 τα τριμελή διοικητικά εφετεία είναι αρμόδια για την έκδοση των αιτήσεων ακυρώσεως ατομικών πράξεων διοικητικών αρχών που αφορούν την έκδοση άδειας υπαίθριων διαφημίσεων και επιγραφών. Εν προκειμένω η εταιρεία Β, που είναι μια εταιρεία εμπορίας προϊόντων κάνει αίτηση να προσβάλει την υπ αριθ. 478/20.10.2022 πράξη της Διευθύνουσας Υπαίθριων Διαφημίσεων με την οποία απορρίπτει το αίτημα χορήγησης άδειας υπαίθριας διαφήμισης Επομένως, η Β μπορεί να προσβάλει την ως άνω πράξη με αίτηση ακυρώσεως ενώπιον του τριμελούς διοικητικού εφετείου Παράλληλα, σύμφωνα με το άρθρο 49§1 του Ν. 702/1977 ενώπιον των διοικητικών εφετείων δικαζόντων κατά τον παρόντα νόμο επί αιτήσεων ακυρώσεως εφαρμόζονται οι διατάξεις του ΚΔΔ 18/1989. Συμφωνα με το άρθρο 46§2 του Κ.Δ.Δ. 18/1989 η προθεσμία για την άσκηση ακυρωτικής διαρκεί 60 μέρες και ξεκινά την επόμενη μέρα από την κοινοποίηση ή την δημοσίευση της πράξης. Εν προκειμένω η προσβαλλόμενη πράξη κοινοποιήθηκε στις 21/10/2022. Άρα η προθεσμία ξεκινά στις 22/10/2022 και λήγει 60 μέρες αργότερα δηλαδή στις 21/12/2022

β) Σύμφωνα με το άρθρο 49§2 του Κ.Δ. 18/1989, αποδέκτης ο οποίος έχει έννομο συμφέρον μπορεί να παρέμβει στη δίκη

επί αιτήσεως ακυρώσεως μόνο για τον διατηρήσει της ισχύος της προσβαλλόμενης πράξης. Αυτό δηλαδή συμαίνει ότι κάποιος μπορεί να παρέμβει σε μια δίκη μόνο όταν τον συμφέρει να διατηρήσει η ισχύς της προσβαλλόμενης πράξης και να μην ακυρωθεί.

Εν προκειμένω, η Α η οποία είναι ανταγωνίστρια της Β επιθυμεί να παρέμβει στην δίκη. Η Α ως ανταγωνίστρια έχει ενόμο συμφέρον να παρέμβει στην δίκη για να διατηρηθεί η προσβαλλόμενη πράξη και να μην ακυρωθεί έτσι ώστε να μην μπορεί η Β να διαφημίζει τα προϊόντα της.

Επομένως, η Α θα παρέμβει υπέρ τας κυρούς της διατηρήσεως της ισχύος της προσβαλλόμενης πράξης. Συμφώνα με το άρθρο 4992 του ΠΣ 18/1989 η παρέμβαση ασκείται με δικόγραφο που κατατίθεται κατά τα ορίζομενα στο άρθρο 1991 του ΠΣ 18/1989 και κάνο ποιείται με επιμέλεια του παρεμβαίνοντος 6 τουλάχιστον πλήρεις μέρες πριν από την συζήτηση. Επομένως, η Α πρέπει να κατάθεσει δικόγραφο 6 τουλάχιστον ημέρες πριν από τη συζήτηση.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικόν και Καποδιστριακόν Πανεπιστήμιον Αθηνών
ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΟ 1837

Νικόλαος Ι. Σημαντήρας
Δ.Ν., Μεταδιδακτορικός Ερευνητής

Νομικός ή δικανικός συλλογισμός

1. Εφαρμοστέο δίκαιο (Μείζων πρόταση ή «Σκεπτικό») ← ΟΛΟΙ οι εφαρμοστέοι κανόνες δικαίου στη συγκεκριμένη περίπτωση (ΟΧΙ επιλεκτικά ορισμένοι από αυτούς)

Π.χ. «Επειδή, σύμφωνα με/κατ' άρθρ. …»

Άρθρο 105 ΕισΝΑΚ «Για παράνομες πράξεις ή παραλείψεις των οργάνων του δημοσίου κατά την άσκηση της δημόσιας εξουσίας που τους έχει ανατεθεί, το δημόσιο ενέχεται σε αποζημίωση, εκτός αν η πράξη ή η παράλειψη έγινε κατά παράβαση διάταξης που υπάρχει για χάρη του γενικού συμφέροντος. Μαζί με το δημόσιο ευθύνεται ως αλληλέγγυο και το υπαίτιο πρόσωπο, με την επιφύλαξη των ειδικών διατάξεων για την ευθύνη των υπαλλήλων.

+ Ορισμοί και ερμηνεία εφαρμοστέων κανόνων δικαίου

π.χ. Πράξη, παράλειψη, παρανομία, ζημία, αιτιώδης συνάφεια, κλπ.

↓

2. **Πραγματικά περιστατικά (Ελάσσων πρόταση ή «Ιστορικό»)**
(=βιοτικό συμβάν, ιστορικό μιας επίδικης υπόθεσης, οντολογικό σκέλος)

Π.χ. «Εν προκειμένω…»

…ο Α, ιατρός χειρουργός του ΕΣΥ, προκαλεί από απροσεξία βαριά σωματική βλάβη σε ασθενή κατά τη διάρκεια χειρουργικής επέμβασης…

+ Νομικός χαρακτηρισμός διαπιστωθέντων πραγματικών περιστατικών

…η συμπεριφορά του Α συνιστά πράξη κατά την έννοια του ΕισΝΑΚ 105 κλπ…η βαριά σωματική βλάβη συνιστά ζημία κατά την έννοια του νόμου ΕισΝΑΚ 105 κλπ…

↓

3. **Συμπέρασμα (Έννομη συνέπεια ή «Δια ταύτα»)** ← Υπαγωγή των διαπιστωθέντων πραγματικών περιστατικών στον εφαρμοστέο κανόνα δικαίου («Subsumption»)

Π.χ. «Ως εκ τούτου…»

Το Δημόσιο ενέχεται σε αποζημίωση του ασθενούς…

ΟΛΕΣ οι μέθοδοι ερμηνείας κανόνα δικαίου

[στη μείζονα πρόταση]

Αποκάλυψη του αληθούς περιεχομένου του κανόνα δικαίου λόγω του αφηρημένου και αμφίσημου ενίοτε των χρησιμοποιούμενων εννοιών

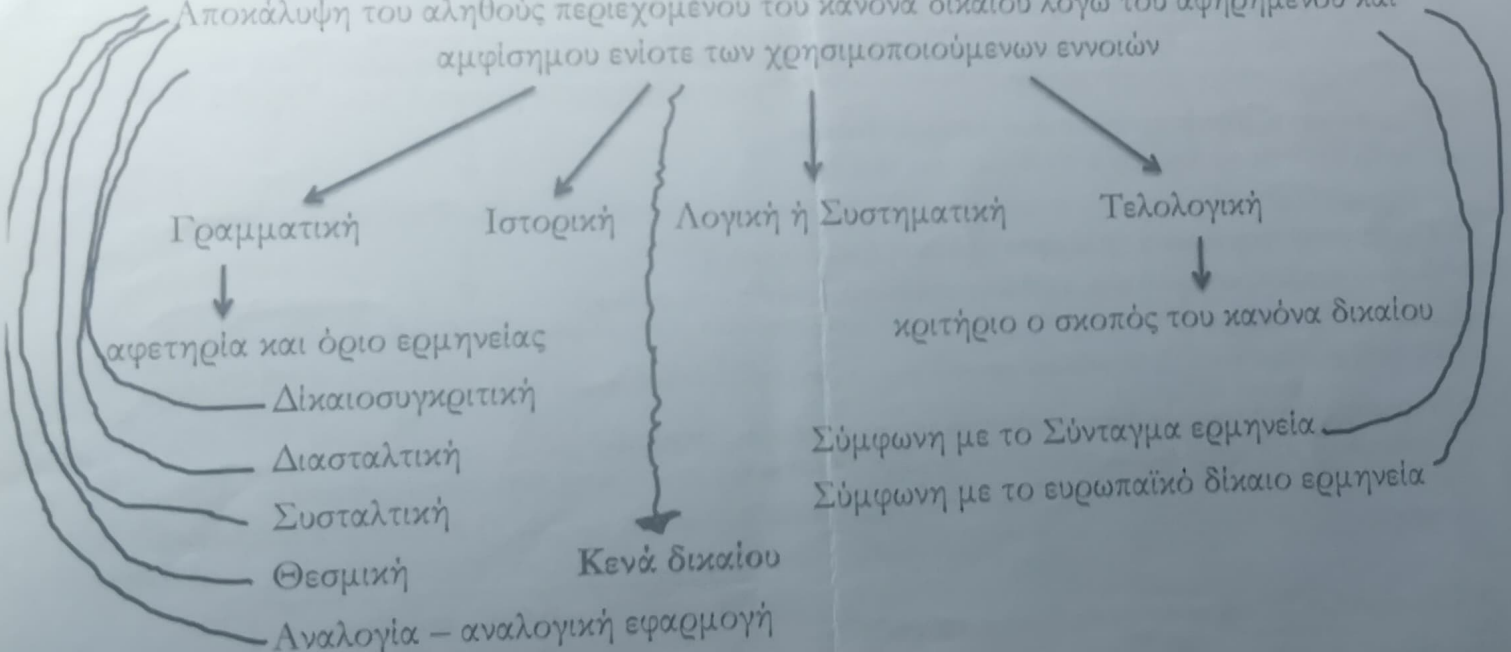

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικόν και Καποδιστριακόν Πανεπιστήμιον Αθηνών
ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΟ 1837

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ

Νικόλαος Ι. Σημαντήρας
Δ.Ν., Μεταδιδακτορικός Ερευνητής

Εφαρμογή και ερμηνεία κανόνων δικαίου

Κανόνας = σύνθετη πρόταση αποτελούμενη από δύο μέρη

πραγματικό
προϋποθέσεις που πρέπει να συντρέχουν
για την εφαρμογή τους
(Πραγματικό ≠ πραγματικά περιστατικά, αφού δεν περιέχει περιγραφή συγκεκριμένων περιστατικών (γεγονότων), αλλά τη δυνατότητα περιστατικού, που περιγράφει υποθετικά και αφηρημένα, αξιολογήσεις, έννομες σχέσεις κλπ)

έννομη συνέπεια

Παράδειγμα: άρθρο *Άρθρο 105 ΕισΝΑΚ: «Για παράνομες πράξεις ή παραλείψεις των οργάνων του δημοσίου κατά την άσκηση της δημόσιας εξουσίας που τους έχει ανατεθεί, το δημόσιο ενέχεται σε αποζημίωση, εκτός αν η πράξη ή η παράλειψη έγινε κατά παράβαση διάταξης που υπάρχει για χάρη του γενικού συμφέροντος. Μαζί με το δημόσιο ευθύνεται εις ολόκληρον και το υπαίτιο πρόσωπο, με την επιφύλαξη των ειδικών διατάξεων για την ευθύνη των υπουργών».*

Κλασική μορφή του κανόνα δικαίου=υποθετική: ενεργοποιείται εφόσον πληρωθούν οι προϋποθέσεις

Πραγματικό (6 προϋποθέσεις): πράξη ή παράλειψη οργάνου Δημοσίου, άσκηση δημόσιας εξουσίας που έχει ανατεθεί, ζημία, παρανομία, αιτιώδης συνάφεια, η διάταξη που παραβιάστηκε να μην έχει τεθεί (μόνο) χάρη του γενικού συμφέροντος

Έννομη συνέπεια: το Δημόσιο ενέχεται σε αποζημίωση

Εφαρμογή κανόνα δικαίου = Υπαγωγή («Subsumption»)

↓

Υπαγωγή των συγκεκριμένων πραγματικών περιστατικών (υπόθεσης-περίπτωσης) στον κατάλληλο («εφαρμοστέο») κανόνα δικαίου, ώστε να προκύψει η συγκεκριμένη έννομη συνέπεια.

Τα βασικά στάδια διαδρομής του δικανικού συλλογισμού:

↓

1. Αναζήτηση και εντοπισμός του προσήκοντος (εφαρμοστέου) κανόνα δικαίου που καλύπτει τα επίμαχα πραγματικά περιστατικά («μείζων πρόταση»)

↓

2. Προσδιορισμός ιστορικού της συγκεκριμένης υπόθεσης προκειμένου να διαπιστωθούν τα νομικώς σημαντικά πραγματικά περιστατικά και νομικός χαρακτηρισμός τους («ελάσσων πρόταση»)

Νικόλαος Ι. Σημαντήρας
Δ.Ν., Μεταδιδακτορικός Ερευνητής

Νομικός ή δικανικός συλλογισμός

1. Εφαρμοστέο δίκαιο (Μείζων πρόταση ή «Σκεπτικό»)

+ Ορισμοί και ερμηνεία εφαρμοστέων κανόνων δικαίου

↙ ↘

Παραδεκτό ενδίκου βοηθήματος — Βάσιμο ενδίκου βοηθήματος

Γενικές προϋποθέσεις - Ειδικές προϋποθέσεις

↓

2. Πραγματικά περιστατικά (Ελάσσων πρόταση ή «Ιστορικό»)

+ Νομικός χαρακτηρισμός διαπιστωθέντων πραγματικών περιστατικών

↙ ↘

Παραδεκτό ενδίκου βοηθήματος — Βάσιμο ενδίκου βοηθήματος

Γενικές προϋποθέσεις - Ειδικές προϋποθέσεις

3. Συμπέρασμα (Εννομη συνέπεια ή «Δια ταύτα»)

↓ ↙ ↘

Παραδεκτό ενδίκου βοηθήματος — Βάσιμο ενδίκου βοηθήματος

Νικόλαος Ι. Σημαντήρας
Δ.Ν., Μεταδιδακτορικός Ερευνητής

Δικανικός συλλογισμός επί ενδίκων βοηθημάτων

Εξετάζεται

Είναι παραδεκτό το ένδικο βοήθημα?

Παραδεκτή άσκηση («παραδεκτό»)

Κρίνεται κατά τους κανόνες του δικονομικού δικαίου

1. **Εφαρμοστέο δίκαιο (Μείζων πρόταση ή «Σκεπτικό»)**
[+ Ορισμοί και ερμηνεία εφαρμοστέων κανόνων δικαίου]

Γενικές προϋποθέσεις — Ειδικές προϋποθέσεις

2. **Πραγματικά περιστατικά (Ελάσσων πρόταση ή «Ιστορικό»)**
[+ Νομικός χαρακτηρισμός διαπιστωθέντων πραγματικών περιστατικών]

Γενικές προϋποθέσεις — Ειδικές προϋποθέσεις

3. **Συμπέρασμα (Έννομη συνέπεια ή «Δια ταύτα»)**

Βασιμότητα («βάσιμο»)

Κρίνεται κατά το ουσιαστικό δίκαιο που διέπει την επίδικη σχέση

1. Μείζων πρόταση
2. Ελάσσων πρόταση
3. Έννομη συνέπεια

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικόν και Καποδιστριακόν Πανεπιστήμιον Αθηνών
ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΟ 1837

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ

Νικόλαος Ι. Σημαντήρας
Δ.Ν., Μεταδιδακτορικός Ερευνητής

Σχηματική παρουσίαση νομικών διαφορών προς δικαστική επίλυση

Ιδιωτικές διαφορές - Διοικητικές διαφορές

Ακυρωτικές διαφορές | **Διαφορές ουσίας** (ν. 1406/83, ά. 7 ν. 702/77, κ.ά.)

Αίτημα: ακύρωση πράξης | ακύρωση ή/και τροποποίηση

Ένδ. βοήθημα: **αίτηση ακυρώσεως** | **υπαλληλ. προσφ.**(Σ 103§4) | **προσφυγή/αγωγή/ανακοπή**

Δικονομ. κανόνες: π.δ. 18/89 (+ά. 4 ν.702/77) | π.δ. 18/89 (άρθρ. 41-44) | Κώδικας Διοικητ. Δικονομ.

Αρμόδιο δικαστήριο: ΣτΕ (τεκμήριο αρμοδ. Σ95§1) | ΣτΕ | τακτικά διοικητικά δικαστήρια

Ακυρωτ. ΔΕφ (ά. 1 ν. 702/77)

ΔΠρωτ. (ά. 15§1 ν. 3068/2002)

ΔΕφ (6§2 ΚΔΔ + ειδικοί νόμοι) | ΔΠρωτ

ΟΔΗΓΟΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Όλα τα πρακτικά ξεκινάνε με 4 στάνταρ εισαγωγικές παραγράφους

Παράγραφος 1

Εξετάζουμε αν υφίσταται διαφορά (προσοχή, όχι διοικητική ή ιδιωτική διαφορά)

Παραδείγμα: Αρχικά πρέπει να διαπιστώσουμε αν έχουμε διαφορά. Αναφορά καλούμε την διαταραχή μιας νομικής καταστάσεως, για δημιουργεί ανάγκη για προσφυγή σε δικαστήριο, το οποίο επιλύοντας την διαταραχή, θα επιφέρει νομιμότητα. Παρατηρούμε λοιπόν, ότι στην προκείμενη περίπτωση έχουμε διαφορά καθώς η ... αναιρέσεως την πράξη του διοικητικού οργάνου ... προκαλεί την προαναφερθείσα διαταραχή και τελικά επιτακτική την προσφυγή στην δικαιοσύνη.

Παράγραφος 2

Εξετάζουμε αν υπάρχει ειδική διαταξη του Συντάγματος, για να απαντά στον συλλογισμό. Λογικά η απάντηση θα είναι όχι. Αν είναι για το πρακτικό τελειώνει εδώ. Όπως αποδείκτεται

Παράδειγμα: Θα πρέπει να διερευνήσουμε, αν κάποια συνταγματική διαταξη αναφέρει την συγκεκριμένη διαφορά και προβλέπει τον τρόπο επίλυσης της καθώς και το δικαστήριο, στο οποίο θα πρέπει να γίνει η προσφυγή. Με λεπτούς το Σύνταγμα και ειδικότερα τα άρθρα 93-100 παρατηρούμε ότι δεν υπάρχει κάποια διαταξη για να αναφέρεται στον τρόπο επίλυσης της συγκεκριμένης διαφοράς.

Παράγραφος 3

Στο τρίτο αυτό βήμα του συλλογισμού εξετάζουμε εάν η διαφορά είναι ιδιωτική ή διοικητική. Λογικά η απάντηση θα είναι διοικητική. Αν είναι ιδιωτική το πρακτικό τελειώνει εδώ. Όπως αποδείκτεται. Αναφέραμε τα τέσσερα κριτήρια «διοικητικότητας» μιας πράξης.

Παράδειγμα: Στην συνέχεια, θα πρέπει να εξετάσουμε αν η συγκεκριμένη διαφορά είναι ιδιωτική ή διοικητική. Ιδιωτική καλείται η διαφορά η οποία διέπεται από το ιδιωτικό δίκαιο και δικάζεται ανεξαιρετώς από τα πολιτικά δικαστήρια (94§2Σ). Ιδιωτική θεωρείται επίσω η διαφορά που υπόκειται στις 104, 105 ΕισΝΑΚ μίας και το δημόσιο ευσύνεται κατά τις διατάξεις του ΑΚ. Αντίθετως, διοικητική είναι η διαφορά (διαταραξη ενωμης σκεσης) μεταξύ πολίτη και κράτους, η οποία προκαλείται από πράξη (υλική η νομική) ή παράλειψη του κράτους ως φορέα εξουσίας. Η δικαστική επίλυση των διοικητικών διαφορών υπάγεται στα διοικητικά δικαστήρια (94§1Σ). Η διοικητική διαφορά χαρακτηρίζεται από τέσσερα κριτήρια "διοικητικότητας". Αυτά είναι: 1. Η πράξη ή παράλειψη προέρχεται από το κράτος, ΟΤΑ η άλλα ΝΠΔΔ (οργανικό κριτήριο) 2. Η πράξη υπηρετεί άμεσα έναν δημόσιο σκοπό που εντάσσεται στο πλαίσιο δημοσίου συμφέροντος. Δημόσιος σκοπός είναι αυτός που μπορεί να εκπληρωθεί μόνο από το κράτος (τυπικό κριτήριο) 3 θα πρέπει να υπάρχει άσκηση δημόσιας εξουσίας και η ενωμη σκέση να διέπεται από το δημόσιο δίκαιο (λειτουργικό κριτήριο) 4. Θα πρέπει η διαφορά να είναι διοικητική και όχι ιδιωτική (ατυπό κριτήριο). Παρατηρούμε ότι στο πρακτικό μας η «... αναφέρουμε την διοικητική πράξη ...» διακατέχεται από αυτά τα 4 κριτήρια «διοικητικότητας». Συνεπώς, είναι διοικητική και αρμόδια βάσει του Συντάγματος είναι τα τακτικά διοικητικά δικαστήρια η το ΣτΕ

Παράγραφος 4

Έχουμε φτάσει ουσίως στο τέταρτο βήμα. Στο σημείο αυτό και ενώ έχουμε διατυπώσει την πεποίθηση πως η διαφορά του πρακτικού είναι διοικητική, θα πρέπει να εντοπίσουμε το είδος της διαφοράς (ουσίας ή ακυρωτική)

Παράδειγμα: Έχοντας φτάσει στο σημείο να διαπιστώσουμε πως η διαφορά είναι διοικητική, καλούμαστε να εξετάσουμε αν η συγκεκριμένη διαφορά είναι ουσίας ή ακυρωτική. Διαφορά ουσίας είναι μια διαφορά όταν αναφέρεται σε κάποιο νόμο ως διαφορά ουσίας ή ότι για την επίλυση της επιλαμβάνονται τα τακτικά διοικητικά δικαστήρια. Αντίθετως

ακυρωτική είναι μια διαφορά όταν αναφέρεται σε κάποιο νόμο ως ακυρωτική ή ότι για την σπίλωση της επιλαμβάνεται το ΣτΕ. Ακυρωτική θεωρείται επίσης και η διοικητική διαφορά που δεν προβλέπεται σε κανένα νόμο. Στο συγκεκριμένο πρακτικό παρατηρούμε ότι η συγκεκριμένη διαφορά προβλέπεται (προσοχή γιατί μπορεί να μην προβλέπεται) από τον "Ν...." και προκείται για "διαφορά ουσίας ή ακυρωτική διαφορά".

Παράγραφος 5

Έχουμε φτάσει στην πέμπτη παράγραφο. Έχουμε εντοπίσει και χαρακτηρίσει την επίδικη διαφορά. Από εδώ και στο εξής η πορεία είναι καθορισμένη. Αφήνουμε στην άκρη τους λοιπούς νόμους και χρησιμοποιούμε μόνο το ΠΔ 18/89 αν έχουμε ακυρωτική διαφορά ή τον ΚΔΔ για την περίπτωση που έχουμε διαφορά ουσίας. Μαζί με αυτά και τον Νόμο που περιγράφει την επίδικη διαφορά, καθώς μπορεί να αναφέρει δικαστήρια, ενδικα βοηθήματα κοκ.

Νόμοι που χρειάζομαι:
1. Π.Δ 18/1989
2. ΚΔΔ
3. Κ. Διοικητικής Διαδικασίας
4. Ν. 3226/2004
5. Ν. 3886/2010
6. Ν. 702/1977
7. Ν. 1406/1983
8. Ν. 3900/2010
9. Ν. 3514/2006
10. Ν. 4055/2012